

"הַשְׁרַח הַחֲלָבִי" לַתּוֹרָה

תרגום התורה לערבית-יהודית שבפי יהודי ארם-צובא (חלב)

ספר במדבר
פרשת בלק

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)
תל-אביב תשס"ו - 2005

© כל הזכויות שמורות למרכז העולמי למורשת יהדות ארם צובא (חלב) המבקש לצטט מהספר

רשאי לעשות כן, בתנאי שיציין את שם הספר, ואת שם המוסד שהוציאו לאור:

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם צובא (חלב)

העֲבֹרִים בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי
 יב מוֹאָב מִמִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ: מִשָּׁם
 יג נָסְעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל זָרָד: מִשָּׁם
 נָסְעוּ וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר אֲרֻנּוֹן אֲשֶׁר
 בַּמִּדְבָּר הַיָּצֵא מִגְּבֹל הָאֱמֹרִי כִי
 אֲרֻנּוֹן גְּבֹל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב
 יד וּבֵין הָאֱמֹרִי: עַל-כֵּן יֹאמַר
 בַּסֶּפֶר מִלְחַמַּת יְהוָה אֶת-וְהֵב
 בַּסּוּפָה וְאֶת-הַנַּחֲלִים אֲרֻנּוֹן:
 טו וְאֲשֶׁר הַנַּחֲלִים אֲשֶׁר נָטָה
 לִשְׁבֹּת עַר וְנִשְׁעַן לִגְבֹּל מוֹאָב:
 טז וּמִשָּׁם בָּאָרָה הוּא הַבָּאָר אֲשֶׁר
 אָמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה אֲסֹף אֶת-
 הָעָם וְאֶתְנָה לָהֶם מִים:
 יז אִזּוּ יִשׁוּר יִשְׂרָאֵל אֶת-
 הַיְשִׁירָה הַזֹּאת עָלַי בָּאָר עֲנוּ-
 יח לֵה: בָּאָר חֲפְרִיָּה שְׂרִים כְּרוּיָה
 נְרִיבֵי הָעָם בְּמַחֲקָק בְּמִשְׁעָנָתָם
 יט וּמִמִּדְבָּר מִתְּנָה: וּמִמִּתְּנָה
 נַחֲלִיאל וּמִנַּחֲלִיאל בְּמוֹת:
 כ וּמִבְּמוֹת הַגֵּיאָ אֲשֶׁר בְּשָׂדֶה
 מוֹאָב רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְנִשְׁקָפָה
 עַל-פְּנֵי הַיְשִׁימִן:

שביעי
(רביעי) כא

וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל-
 סִיחֹן מֶלֶךְ-הָאֱמֹרִי לֵאמֹר:
 כב אַעֲבֹרָה בָּאֶרֶץ לֹא נָטָה
 בְּשָׂדֶה וּבְכֶרֶם לֹא נִשְׁתָּה מִי
 בָּאָר בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֶלְךְ עַד
 כג אֲשֶׁר-נַעֲבֹר גְּבֻלָּה: וְלֹא-נִתֵּן

סִיחֹן אֶת-יִשְׂרָאֵל עֹבֵר בְּגִבְלוֹ
 וַיֹּאסֹף סִיחֹן אֶת-כָּל-עַמּוֹ
 וַיֵּצֵא לִקְרֹאת יִשְׂרָאֵל הַמִּדְבָּרָה
 וַיָּבֵא יְהִצְה וַיִּלְחֶם בְּיִשְׂרָאֵל:
 כד וַיַּכְהוּ יִשְׂרָאֵל לְפִי-חֶרֶב וַיִּירֹשׁ
 אֶת-אֶרְצוֹ מֵאֲרֻנּוֹן עַד-יַבְקַע עַד-
 בְּנֵי עַמּוֹן כִּי עַז גְּבֹל בְּנֵי עַמּוֹן:
 כה וַיִּקַּח יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל-הָעָרִים
 הָאֵלֶּה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּכָל-עָרֵי
 הָאֱמֹרִי בַּחֲשֹׁבוֹן וּבְכָל-בְּנֵי-הָיָה:
 כו כִּי חֲשֹׁבוֹן עִיר סִיחֹן מֶלֶךְ
 הָאֱמֹרִי הוּא וְהוּא נִלְחָם בַּמֶּלֶךְ
 מוֹאָב הָרֵאשׁוֹן וַיִּקַּח אֶת-כָּל-
 כז אֶרְצוֹ מִיַּדוֹ עַד-אֲרֻנּוֹ: עַל-כֵּן
 וַיֹּאמְרוּ הַמִּשְׁלִיִּם בְּאוֹ חֲשֹׁבוֹן
 כח תִּבְנֶה וּתְכַוֵּן עִיר סִיחֹן: כִּי-
 אֲשֶׁר יֵצֵא מִחֲשֹׁבוֹן לְהִבָּה
 מִקְרִית סִיחֹן אֲכָלָה עַר מוֹאָב
 כט בְּעָלֵי בְמוֹת אֲרֻנּוֹ: אוּי-לֶךְ
 מוֹאָב אֲבֹדָת עַם-כְּמוֹשׁ נִתֵּן
 בְּנֵי פְלִיטָם וּבְנֵי-בְשִׁית
 ל מֶלֶךְ אֱמֹרִי סִיחֹן: וְנִירָם אֲבֹד
 חֲשֹׁבוֹן עַד-דִּיבָן וְנָשִׁים עַד-
 לא נָפַח אֲשֶׁר עַד-מִידְבָּא: וַיֵּשֶׁב
 לב יִשְׂרָאֵל בָּאֶרֶץ הָאֱמֹרִי: וַיִּשְׁלַח
 מֹשֶׁה לְרַגֵּל אֶת-יַעֲזָר וַיִּלְכְּדוּ
 בְּנֵי-הָיָה וַיִּירֹשׁ אֶת-הָאֱמֹרִי
 לג אֲשֶׁר-שָׁם: וַיִּפְּנוּ וַיַּעֲלוּ דֶרֶךְ
 הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עֹג מֶלֶךְ-הַבָּשָׁן
 לִקְרֹאתָם הוּא וְכָל-עַמּוֹ

וירוש

למלחמה אדרעי: ויאמר יהוה
 אל-משה אל-תירא אתו כי
 בידך נתתי אתו ואת-כל-עמו
 ואת-ארצו ועשית לו כאשר
 עשית לסיחון מלך האמרי
 לה אשר יושב בחשבון: ויפו אתו
 ואת-בניו ואת-כל-עמו עד-
 בלתי השאיר-לו שריד ויירשו
 כבא את-ארצו: ויסעו בני ישראל
 ויחנו בערבות מואב מעבר
 לירדן ירחו:
 בלק ב
 וירא בלק בן-צפור
 את כל-אשר-עשה ישראל
 ג לאמרי: ויגר מואב מפני העם
 מאד כי רב-הוא ויקץ מואב
 ד מפני בני ישראל: ויאמר מואב
 אל-זקני מדין עתה ילחכו
 הקהל את-כל-סביבתינו
 כלחך השור את ירק השדה
 ובלק בן-צפור מלך למואב
 ה* בעת ההוא: וישלח מלאכים
 אל-בלעם בן-בער פְּתוּרָה
 אשר על-הנהר ארץ בני-עמו
 לקרא-לו לאמר הנה עם יצא
 ממצרים הנה כסה את-עין
 ו הארץ והוא ישב ממלי: ועתה
 לכה נא ארה-לי את-העם
 הזה כי-עצום הוא ממני ואלי
 אוכל נפח-בו ואגרשנו מן-
 הארץ כי ידעתי את אשר-

ס"א בעור

דאליך יקולו אלממלחין דכילו חשבון תינביני ותתרתב קריית סיחון: 28. כי - אין נאר כרגית מן חשבון להביה מן קריית סיחון חרקית ער מואב צחבין מצאטיב ארנון: 29. אזי - אלול עליו מואב הלכית קום עבדין כמוש געל בנינו מכלצין ובנתו פיל סאבי למליך אמורי סיחון: 30. ונירם - ואלצלטאניה הלכית מן חשבון חיתא דיבן וסתווחשו חיתא נפח אלדי חיתא מידבא: 31. וישב - וגלס ישראל פי ארץ אללאמורי: 32. וישלח - ובעת מוסה ליגיס אלא יעזר וסתמלכו צייעהא והגג אלא אללאמורי אלדי תם: 33. ויפנו - ולתפתו וטילעו טריק אלבתנאן וכראג עוג מאליו אלבתנאן למלאקתהון הוא וגמיע קומו לל חרב אדרעי: 34. ויאמר - וקאל אללה אל מוסה לא תכאף מינו אין פי ירך סלמת אלו ואלא גמיע קומו ואלא ארצו ותצנע לו כאלדי צניעית לסיחון מליך אללאמורי אלדי גאליס פי חשבון: 35. ויכו - וצרבו אלו ואלא בנינו ואלא גמיע קומו חיתא ליס בקא לו מתבקי וורתו אלא ארצו:

כב

1. ויסעו - ורחלו בנין ישראל וחאטו פי סהלית מואב מן קאטיע לשאט ירחו: 2. וירא - ונצר בלק איבין צפור אלא בלק גמיע אלדי ציניע ישראל לל אמורי: 3. ויגר - וכאף מואב מן קדם אלקום גרא אין כתיר הוא ותגיר מואב מן קדם בנין ישראל: 4. ויאמר - וקאל מואב אלא כתיאריט מואב הלאן ילחשו אלגוק אלא גמיע מסתדירנא כי לחס אלתור אלא כדרית אלחקליה ובלק איבין צפור מאליו למואב פי דאליך אלוקת: 5. וישלח - <ובעת> רוסלא אלא בלעם איבין בעור לפתור אלא אלא אלנהר ארץ בנין קומו לינאדי לו קאיילא הוודא קום כרג מן מצר הוודא גטא אלא עין שמס אלארץ והוא גאליס מן קבאלי: 6. ועתה - והלאן תעא הלאן אלעאן לי אלא אלקום האדא

הארמי המיוחס ליונתן: כפלחי במסי טעוונתא דנחלי ארנונא. 29. עם כמוש - עם עובדי כמוש, וכן ב. 30. ונירם וגו' - והמלכות, וכן ג. ד: אלחוכם או אלצלטאניה - נרדפים. ב: ואלצלטאניה הילכית מן חשבון, ואל אלחוכם מן דיבון, ואסתווחשו חיתא נופח - והמלכות אבדה מחשבון, סר השלטון מדיבון, ושטמו עד נופח, כת"א (מילה במילה). 32. ויורש - וגרש, וכן ב. ג: וטרד או וקטע או ואסתוורת - וגירש או וסילק או וירש. ד: וטרד - כולם נרדפים. 35. שריד - וכן ב. ג: סיריד או מתפציל או באקיה - נרדפים. אין בערבית סיריד, אלא שריד, וייתכן שבאה בסמ"ך ולא בש"י"ן בהשפעת העברית.

כב

1. לירדן ירחו - לנהר ירחו, וכן ב. ד: לירדן ירחו. 3. ויקץ - וכן ב. ג: ויצניר. 4. מדין - נגדר אחר הרישא, וכתב: מואב. ירק השדה - וכן ד = כוצרית אלחקליה. ב: וורק אלחקליה - עלי השדה. 6. עין הארץ - עין שמש הארץ, וכן ב, כת"א (עין שמשא דארעא), וכן בהמשך. ג: מנצר אלארץ - מראה הארץ. 6. ארה - וכן ג. ב: סיב - נרדפים. ואגרשנו -

אלשמש: 12. משם - מן תם רחלו וחאטו פי ואדי זורד: 13. משם - מן תם רחלו וחאטו מן קאטיע ארנון אלדי פיל בר אלכאריג מן תיכים אמורי אין ארנון תיכים מואב בין מואב ובין אמורי: 14. על - עלא דאליך ינקאל פי כותאב חרב מן קדאם אללה אלא עוגיבאת אלדי נצנעו לינא פי בחר אלקנזום ואלא אללאודייה ארנון: 15. ואשר - וספך אללאודייה אלדי מאד לגלוס ער ונסנר לתכים מואב: 16. ומשם - ומן תם אלביר היא אלביר אלדי קאל אללה למוסה אגמע אלא אלקום ואעטי ליהון מא: 17. אז - חין סבח ישראל אלא אלתסביחא האדי טלאעי יא ביר גאנו ליהא: 18. באר - ביר חפרוהא ריסא נקרוהא סכין אלקום ראסים פי סנאדתהון ומן אלביר אנעטית ליהון: 19. וממתנה - ומן וקת אנעטית ליהון נזלית מעהון לל אודייה ומן אללאודייה טלעית מעהון לל מצאטיב: 20. ומבמות - ומן אלמסאטיב לל אודייה אלדי פי חקלית מואב ראס אלעלוויה ואשרפית עלא קבל ישימון: 21. וישלח - ובעת ישראל רוסלא אלא סיחון מאליו אללאמורי קאיילא: 22. אעברה - אפות פי ארץ לם נמיל פי חקליה ופי כרם לם נשרב מאיית ביר פי טריק אלמאליו נימצי חיתא אלדי נפות תכמך: 23. ולם > - ולם תרך סיחון אלא ישראל יפות פי תכמו וגמע סיחון אלא גמיע קומו וכרג למלאקית ישראל ללבר ואיגא יהצה ותחרב פי ישראל: 24. ויכחו - וצרבו ישראל לחיד סיף וורית אלא ארצו מן ארנון חיתא יבק חיתא בנין עמון אין קווי תכים בנין עמון: 25. ויקח - ואכר ישראל אלא גמיע אלקורא הדולי וגלס ישראל פי גמיע (קורא) אללאמורי פי חשבון ופי גמיע צייעהא: 26. כי - אין חשבון קריית סיחון מליך אללאמורי היא והוא אתחרב פי מאליו מואב אללאוולאני ואכר אלא גמיע ארצו מן ידו חיתא ארנון: 27. על - עלא

העברים - באיי העברים, וכן בגד. 14. מלחמת ה' - ספר מלחמה מלפני ה' על הנפלאות אשר נעשו לנו בים סוף, וכן ב. ד: אלדי עטאהון פי בחר קולוים - אשר נתן להם בים סוף. 17. ענו לה - שירו לה, וכן בגד, כת"א (שבתו). 18. כמשענתם - ב: פי עיציהון. ד: עיציהון או מתכאוותהון - כולם נרדפים. וממדבר מתנה - ומן המדבר ניתנה להם, וכן ב. ד: ומן בעד אנעטת ליהון - ואחר כך ניתנה להם, כת"א. ג: מתנה - בכשיש או עוטייה - נרדפים. 19. וממתנה - ומומן שניתנה להם ירדה עטם לנחלים, ומן הנחלים עלתה עטם לבמות, וכן ב. ד, כת"א (מילה במילה). 20. ראש הפסגה - ראש הרמה, וכן ד. ב: ראס אלקלעא - ראש המצודה. הישימן - העתיק אותו, ואפשר שהבינו כשם מקום, וכן ב. ד, כפי שעשה אונקלוס (בית ישימן), אך ייתכן גם שהוא רכיב עברי. ראה אבישור 1992, עמ' 36. וראה במבוא. ג: הישימן - אלקפרא - השממה. 23. נתן - הניח, וכן ב. ג: כלא - מילה נרדפת. 27. המשלים - אומרי המשלים. 28. בעלי כמות ארנון - וכן ד. ב: קיסוס עאכדין מצאטיב ארנון - כמרים עובדי כמות ארנון. ונראה שהוא מסתמך על תרגום התורה

תִּבְרַךְ מְבָרֵךְ וְאֲשֶׁר תֹּאמַר יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְיִלְכּוּ זִקְנֵי מִוָּאב וְזִקְנֵי מִדִּין
וְקִסְמִים בִּידֵם וַיָּבֹאוּ אֶל-
בָּלַעַם וַיִּדְּבְרוּ אֵלָיו וַיֹּבְרֵי בִלְקִי:
כ* וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינֹה פֹה הַלִּילָה
וְהִשְׁבַּתִּי אִתְּכֶם דָּבָר כְּאֲשֶׁר
יִדְּבַר יְיָ וְהָיָה אֵלַי וַיֵּשְׁבוּ שְׁרֵי-
ט מִוָּאב עִם-בָּלַעַם וַיָּבֹאוּ אֲלֵיהֶם
אֶל-בָּלַעַם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים
י הָאֵלֶּה עִמָּךְ: וַיֹּאמֶר בָּלַעַם אֶל-
הָאֱלֹהִים בִּלְקִי בֶן-צֶפֶר מִלֶּךְ
יא מִוָּאב שֶׁלַח אֵלָי: הִנֵּה הָעַם
הַיֵּצֵא מִמִּצְרַיִם וַיִּכַּסּ אֶת-עֵינָיו
הָאָרֶץ עֲתָה לֵכָה קִבְּהָ לִּי
אֲתָנוּ אֲוִלִי אוֹכֵל לֶחֶם בֹּו
יב וּגְרִשְׁתִּיו: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֶל-
בָּלַעַם לֹא תִלְךָ עִמָּהֶם לֹא תֹאמַר
שני (חמישי)
יג אֶת-הָעַם כִּי בָרוּךְ הוּא: וַיִּקַּס
בָּלַעַם בְּפִקְרָו וַיֹּאמֶר אֶל-שְׁרֵי
בִלְקִי לְכוּ אֶל-אַרְצְכֶם כִּי מֵאֵן
יְהוָה לִתְתִּי לְהִלָּךְ עִמָּכֶם:
יד וַיִּקְוֹמוּ שְׁרֵי מִוָּאב וַיָּבֹאוּ אֶל-
בִּלְקִי וַיֹּאמְרוּ מֵאֵן בָּלַעַם הִלָּךְ
טו עִמָּנוּ: וַיִּסָּף עוֹד בִּלְקִי שֶׁלַח
שְׂרִים רַבִּים וְנִכְבְּדִים מֵאֵלֶּה:
טז וַיָּבֹאוּ אֶל-בָּלַעַם וַיֹּאמְרוּ לוֹ
כֹּה אָמַר בִּלְקִי בֶן-צֶפֶר אֶל-
יז נֹא תִמְנַע מֵהִלָּךְ אֵלַי: כִּי-כִבְדָּךְ
אֶכְבֶּדְךָ מֵאֵד וְכָל אֲשֶׁר-תֹּאמַר
אֵלַי אֶעֱשֶׂה וְלֵכָה נֹא קִבְּהָ לִּי

יח אֶת הָעַם הַזֶּה: וַיַּעַן בָּלַעַם
וַיֹּאמֶר אֶל-עַבְדִּי בִלְקִי אִם-
יִתֶּן-לִי בִלְקִי מִלֹּא בֵיתוֹ כֶּסֶף
וְזָהָב לֹא אוֹכֵל לַעֲבֹד אֶת-פִּי
יְהוָה אֱלֹהֵי לַעֲשׂוֹת קִטְנָה אוֹ
יט גְּדוֹלָה: וְעַתָּה שָׁבוּ נֹא בֹזֵה גִם-
אַתֶּם הַלִּילָה וְאַרְעָה מִה-יִסָּף
כ יְהוָה דְּבַר עָמִי: וַיָּבֹאוּ אֲלֵיהֶם
אֶל-בָּלַעַם לִילָה וַיֹּאמֶר לוֹ
אִם-לִקְרָא לְךָ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים
קוֹם לְךָ אַתֶּם וְאִךְ אֶת-הַדָּבָר
אֲשֶׁר-אָדָּבָר אֲלֵיךְ אֲתָנוּ תַעֲשֶׂה:
שלושי
כא וַיִּקַּס בָּלַעַם בְּפִקְרָו וַיַּחֲבֹשׁ אֶת-
אֲתָנוּ וַיִּלָּךְ עִם-שְׁרֵי מִוָּאב:
כב וַיַּחֲרֹךְ אֶף אֲלֵיהֶם כִּי-הוֹלֵךְ
הוּא וַיִּתְּצֵב מִלֶּאךְ יְהוָה בְּדֶרֶךְ
לִשְׁטָן לוֹ וְהוּא רֹכֵב עַל-אֲתָנוּ
כג וּשְׁנֵי נַעֲרָיו עִמּוֹ: וַתֵּרָא הָאֲתָנוּ
אֶת-מִלֶּאךְ יְהוָה נֹצֵב בְּדֶרֶךְ
וַיַּחֲרִבוּ שְׁלֹפָה בִּידוֹ וַתֵּט
הָאֲתָנוּ מִן-הַדֶּרֶךְ וַתִּלָּךְ בַּשָּׂדֶה
יד וַיִּךְ בָּלַעַם אֶת-הָאֲתָנוּ לְהַטָּתָהּ
כו הַדֶּרֶךְ: וַיַּעֲמֵד מִלֶּאךְ יְהוָה
בְּמִשְׁעוֹל הַפְּרָמִים גִּדְּרָה מִזֶּה
כז וּגְדֵר מִזֶּה: וַתֵּרָא הָאֲתָנוּ אֶת-
מִלֶּאךְ יְהוָה וַתִּלְחֹץ אֶל-הַקִּיר
וַתִּלְחֹץ אֶת-רֹגֶל בָּלַעַם אֶל-
ט הַקִּיר וַיִּסָּף לְהַפְּתָה: וַיִּסָּף
מִלֶּאךְ-יְהוָה עֲבוֹד וַיַּעֲמֵד
בְּמִקוֹם צָר אֲשֶׁר אֵין דֶּרֶךְ

כו לַנְּטוֹת יָמִין וּשְׂמֹאל: וַתֵּרָא
הָאֲתָנוּ אֶת-מִלֶּאךְ יְהוָה וַתִּרְבֹּץ
תַּחַת בָּלַעַם וַיַּחֲרֹךְ אֶף בָּלַעַם
כח וַיִּךְ אֶת-הָאֲתָנוּ בְּמִקֵּל: וַיִּפְתַּח
יְהוָה אֶת-פִּי הָאֲתָנוּ וַתֹּאמַר
לְבָלַעַם מִה-עֲשִׂיתִי לְךָ כִּי
הִפְתֵּנִי זֶה שְׁלֹשׁ רִגְלִים:
כט וַיֹּאמֶר בָּלַעַם לַאֲתָנוּ כִּי
הִתְעַלֵּלָת בִּי לוֹ יֵשׁ-חֶרֶב בְּיָדִי
ל כִּי עַתָּה הִרְגֵּתִיךָ: וַתֹּאמַר
הָאֲתָנוּ אֶל-בָּלַעַם הֲלוֹא אֲנִכִּי
אֲתָנָה אֲשֶׁר-רִכַּבְתָּ עָלַי מֵעוֹדָךְ
עַד-הַיּוֹם הַזֶּה הֲהִסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי
לַעֲשׂוֹת לְךָ כֹּה וַיֹּאמֶר לֹא:
לא וַיִּגַּל יְהוָה אֶת-עֵינָיו בָּלַעַם וַיֵּרָא
אֶת-מִלֶּאךְ יְהוָה נֹצֵב בְּדֶרֶךְ
וַיַּחֲרִבוּ שְׁלֹפָה בִּידוֹ וַיִּקְדּוּ
לב וַיִּשְׁתַּחוּ לֵאפָיו: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם
מִלֶּאךְ יְהוָה עַל-מִה הִפְתָּ אֶת-
אֲתָנָה זֶה שְׁלֹשׁ רִגְלִים הִנֵּה
אֲנִכִּי יֵצְאֵתִי לִשְׁטָן כִּי-יִרֹט
לג הַדֶּרֶךְ לְגִדְּרִי: וַתֵּרָא הָאֲתָנוּ
וַתֵּט לִפְנֵי זֶה שְׁלֹשׁ רִגְלִים אֲוִלִי
נטתָה מִפְּנֵי כִי עַתָּה גִם-אַתָּה
יד הִרְגֵּתִי וְאוֹתָהּ הִחַיִּיתִי: וַיֹּאמֶר
בָּלַעַם אֶל-מִלֶּאךְ יְהוָה חֲטָאתִי
כִּי לֹא יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה נֹצֵב
לה לִקְדָּאתִי בְּדֶרֶךְ וְעַתָּה אִם-רָע
בְּעֵינֶיךָ אֲשׁוּבָה לִּי: וַיֹּאמֶר
מִלֶּאךְ יְהוָה אֶל-בָּלַעַם לְךָ

טריק ליעניד לו והוא רכבי עלא אתנתו ותנין גולמאנו מאעו: 23. ותרא - ונצריא אלאאניה אלא מלאך אללה מנתיציב פיל טריק וסיפו מסלותיה פי ידו ומאלית אלאאניה מן אלטריק ומציית פיל חקליה וצרב בלעם אלא אלאאניה לימיללהא לל טריק: 24. ויעמד - ווקיף מלאך אללה פי דהליו אלכרומיה סייג מן הינא וסיג מן הינא: 25. ותרא - ונצריא אלאאניה אלא מלאך אללה ולתאזית אלא אלחיס ולאזית אלא ריגיל בלעם אלא אלחיס ועוויץ ליצרבהא: 26. ויוסף - ועוויץ מלאך אללה ליפות ווקיף פי מכאן צאייק אלדי ליס טריק לתמיל ימין ושמאל: 27. ותרא - ונצריא אלאאניה אלא מלאך אללה וברכית תחת בלעם ושתאר גצב בלעם וצרב אלא אלאאניה פיל עצאיה: 82. ויפתח - ופתח אללה אלא תים אלאאניה וקאלית לבלעם איש צניעית לך אין צרבתי הארא תלאת מראת: 29. ויאמר - וקאל בלעם לל אתאניה אין תמצכרתי פיי לו יכון מווגוד סוף פי ידי אין הלאן קתלתיך: 30. ותאמר - וקאלית אלאאניה אל בלעם הוולא אנא אתנתך אלדי רכיבית עליי מן זגרך חיתא אליום הארא אנכאן תעווד אתעוודת ליאצנע לך כידא וקאל לם: 31. ויגל - וכסף אללה אלא עיון בלעם ונצר אלא מלאך אללה מנתיציב פיל טריק וסיפו מסלותיה פי ידו ורכע וסגר לווגהו: 32. ויאמר - וקאל אליה מלאך אללה עלא אש צרבת אלא אתנתך הארא תלאת מראת הוודא אנא כרגת לל מיעאניד אין נגעאז אלטריק לקבלי: 33. ותראני - ונצרתני אלאאניה ומאלית לקידמי הארא תלאת מראת לו מאיכוך מאלית מן קידמי אין הלאן איצא אילאך קתלת וליהא עאיישת: 34. ויאמר - וקאל בלעם אלא מלאך אללה כסית אין לם עריפית אן אנתא מנתיציב למלאקיתי פיל טריק והלאן אנכאן ראדי פי חצרתך ארגע לי: 35. ויאמר - וקאל מלאך אללה אלא בלעם מצי מע אלארגאל ופקט אלא אלכלאם אלדי אכאלים אליך אלו תכלים ומיצי בלעם מע ריסא

אין קווי הוא אכתר מיני בלכי אגציר נצדוב פי ואהגגו מן אלארץ אין עריפית אלא אלדי תבארך מבארך ואלדי תלעאן ילתייעין: 7. וילכו - ומציו כתיארית מואב וכתיארית מדין ופאלת פי ידיהון ואיגו אלא בלעם וכלאמו אליה כלאם בלק: 8. ויאמר - וקאל אליהון באתו הינא ליליה ואריד ליכוך גוואב כאלדי יכאלים אללה אליי וגלסו ריסא מואב מע בלעם: 9. ויבא - ואיגא קול מן קדם אלרב אלא בלעם וקאל מינין אלארגל הדולי מעך: 10. ויאמר - וקאל בלעם קראם אלרב בלק איבין צפור מאלך מואב בעת אליי: 11. הנה - הוודא אלקום אלכאריג מן מצר וגטא אלא עין שמס אלארץ הלאן תעא ציבי לי אלו בלכי אגציר לאתחרב פי ואהגגו: 12. ויאמר - וקאל אלרב אל בלעם לם תימצי מעהון לם תלען אלא אלקום אין מבארך הוא: 13. ויקם - וקם בלעם פיל ציביח וקאל אלא ריסא בלק מצו אלא ארעכוך אין מא ביריד אללה ליתרכני ליאמצי מעכוך: 14. ויקומו - וקמו ריסא מואב ואיגו אלא בלק וקאלו מא ביריד בלעם ימצי מענא: 15. ויסף - ועווד עאר בלק ליבעת ריסא כתירין ומכארמין אכתר מן הדולי: 16. ויבאו - ואיגו אלא בלעם וקאלו לו כידא קאל בלק איבין צפור לא הלאן תנמיניע מן תמצי אליי: 17. כי - אין תכרים אכרמך גרא וגמיע אלדי תקול אליי אצנע ותעא הלאן סיבילי אלא אלקום הארא: 18. ויען - וגווב בלעם וקאל אלא עביר בלק אנכאן יעטי לי בלק מאלו ביתו פיצא ודהב לם אגציר ליאפות אלא קול אללה אלאהי ליאצנע זגיריה או כביריה: 19. ועתה - והלאן גליסו הלאן הינא איצא אנתו ליליה ואעריף איש יעאוויץ אללה יכאלים מעי: 20. ויבא - ואיגא קול מן קדם אלרב אל בלעם ביליל וקאל לו אנכאן לינאדו לך איגו אלארגאל קום מצי מעהון ופקט אלא אלכלאם אלדי אכלים אליך אלו תצנע: 21. ויקם - וקם בלעם פיל ציביח וסרג אלא אתנתו ומיצי מע ריסא מואב: 22. ויחר - ושתאר גצב אלרב אין מאצי הוא ונתצב מלאך אללה פיל

ראה: אבישור 1995, עמ' 44; אבישור 1998, עמ' 24. וראה במכוא. ג: סוכית. ד: סיכית - מסילה. 29. תתעללת - לגלגלת, וכן בד. ג: אסתהוית או אתמצכרת, כפירוש רד"ק: עשית כי מעשה תענועים ובזיון, וצחקת בי. 30. מעורד - מנעורד, וכן ב. ד: מן עאדי - מהוית. ג: מן טול זמאנאך או מן זוגרד - טאורד ימך או מנעורד. 31. עיני - בד: בצאר. ג: בצירת - נרדפים. ויקד - וכן בד. ג: וטמאיל או ורכאע - וייטה או ויכרע. 32. ירם - חרד, כפירוש רש"י: חרד הדרך לנגדי, לשון רטט, כי ראיתי בעל הדרך שחרד וסחר הדרך שהוא לכעסי ולהסרותי. ב: מאל. ד: מייל. ג: אתערווג או אתמייל - כולם נטה או התעוות, כפירוש הראב"ע: הטעם עוות,

וכן ב. ד: ואטרדו - נרדפים, וכן להלן בפסוק 11. 9. ויבא אלהים - ובא דבר מלפני אלהים, וכן ב, ובדומה לזה ד: ואיגא כלאם מן ענד אלרב - כולם כת"א (ואתא מיטר מן קדם ה'). 11. קבה - וכן ב. ג: שתימלי. ד: אלענלי - כולם נרדפים. 15. רבים ונכבדים - וכן ב. ד: כתאר ואתקאל - רבים וכבדים. 18. אוכל - וכן ב. ד: אטיק - נרדפים. קטנה או גדולה - וכן ב. ד: אמר כביר או זגיר - עניין גדול או קטן. 20. ויבא אלהים - ויבא דבר מלפני אלהים - וכן ב, כת"א (ואתא מיטר מן קדם ה'). 22. לשטן - להתנגד לו, וכן בד, ובדומה לזה ג: ליל מעאניד. 24. במשעול - וכן ב: דהלוי, והיא מילה פרסית שמשמעה מסדרון. על המילה בתרגומי התנ"ך,

עם-האנשים ואפס את-הדבר
אשר-אדבר אליה אתו תדבר
וילך בלעם עם-שרי בלק:
וַיִּשְׁמַע בִּלְקָם כִּי בָא בִּלְעָם וַיֵּצֵא
לִקְרָאתוֹ אֶל-עִיר מוֹאָב אֲשֶׁר
עַל-גְּבוּל אֲרָנָן אֲשֶׁר בְּקֶצֶה
הַגְּבוּל: וַיֹּאמֶר בִּלְקָם אֶל-בִּלְעָם
הֲלֹא שְׁלַח שְׁלַחַתִּי אֵלֶיךָ
לִקְרֹא-לְךָ לְמַה לֹּא-הִלַּכְתָּ אֵלַי
הָאֲמַנְסָה לֹא אוֹכַל כְּבֹדָה:
וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל-בִּלְקָם הִנֵּה-
בָאתִי אֵלֶיךָ עַתָּה הִיכַל אוֹכַל
דָּבָר מֵאוֹמֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר יֹשִׁים
אֱלֹהִים בְּפִי אֹתוֹ אֲדַבֵּר: וַיִּלְךָ
בִּלְעָם עִם-בִּלְקָם וַיָּבֹאוּ קִרְיַת
חֲצוֹת: וַיִּזְבַּח בִּלְקָם בָּקָר וַעֲזָן
וַיִּשְׁלַח לְבִלְעָם וּלְשָׂרָיו אֲשֶׁר
אִתּוֹ: וַיְהִי בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח בִּלְקָם
אֶת-בִּלְעָם וַיַּעֲלֵהוּ בְּמֹת:
בַּעַל וַיֵּרָא מִשָּׁם קֶצֶה הָעָם:
כְּגֹא וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל-בִּלְקָם בְּנֵה-
לִי בֹזֶה שְׁבַעַת מִזְבְּחֹת וְהִכֵּן
לִי בֹזֶה שְׁבַעַת פְּרִים וּשְׁבַעַת
בִּאִילִים: וַיַּעַשׂ בִּלְקָם כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר
בִּלְעָם וַיַּעַל בִּלְקָם וּבִלְעָם פֶּרֶם
וְאֵיל בַּמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם
לְבִלְקָם הֲתִיבָה עַל-עֲלֹתְךָ
וְאִלְכָה אוֹלִי יִקְרָה יְהוָה
לִקְרָאתִי וְדִבֶּר מִה-יִרְאֵנִי
וְהִגַּדְתִּי לְךָ וַיִּלְךָ שָׁפִי: וַיִּקְרָ

רבינו
(שני)
לט

חמישי
יג

אֱלֹהִים אֶל-בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו
אֶת-שְׁבַעַת הַמִּזְבְּחוֹת עֲרַכְתִּי
וְאָעַל פֶּרֶם וְאֵיל בַּמִּזְבֵּחַ: וַיִּשָּׂם
יְהוָה דָּבָר בְּפִי בִלְעָם וַיֹּאמֶר
שׁוּב אֶל-בִּלְקָם וְכֹה תִדְבֹר: וַיֵּשֶׁב
אֵלָיו וְהִנֵּה נֶצֶב עַל-עֲלֹתוֹ הוּא
וְכָל-שָׂרָיו מוֹאָב: וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ
וַיֹּאמֶר מִן-אֲרָם וְנַחֲנִי בִלְקָם
מֶלֶךְ-מוֹאָב מִהַרְרֵי-קָדִים לְכֹה
אֲרֵה-לִי יַעֲקֹב וְלִכְהָ זַעֲמָה
יִשְׂרָאֵל: מַה אֶקֶב לֹא קֶבֶה אֵל
וְמַה אֲזַעֵם לֹא זַעֵם יְהוָה: כִּי-
מֵרָאשׁ צָרִים אֲרֹאנוּ וּמִגְבָּעוֹת
אֲשׁוּרָנוּ הֵן-עִם לְבֹדֵד יִשְׁכֹּן
וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב: מִי מִנֵּה
עֹפֶר יַעֲקֹב וּמִסַּפֵּר אֶת-רִבְעֵי
יִשְׂרָאֵל תִּמַּת נַפְשֵׁי מוֹת יִשְׂרָאֵל
וְתִהְיֶה אַחֲרֵיתִי כְּמֹהוּ: וַיֹּאמֶר
בִּלְקָם אֶל-בִּלְעָם מַה עֲשִׂיתָ לִּי
לִקְבֹּא אִיבִי לִקְחַתִּיךָ וְהִנֵּה בִּרְכַּת
בְּרָךְ: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֵת
אֲשֶׁר יֹשִׁים יְהוָה בְּפִי אֹתוֹ
אֲשַׁמֵּר לְדָבָר: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
בִּלְקָם לֵךְ-נָא אִתִּי אֶל-מָקוֹם
אֲחֵר אֲשֶׁר תֵּרָאנוּ מִשָּׁם אַפְסָה
קֶצֶהוּ תִרְאֶה וְכָלּוּ לֹא תִרְאֶה
וְקִבְּנוּ-לִי מִשָּׁם: וַיִּקְחֵהוּ שָׂדֶה
צָפִים אֶל-רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וַיָּבֹן
שְׁבַעַת מִזְבְּחוֹת וַיַּעַל פֶּרֶם וְאֵיל
בַּמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר אֶל-בִּלְקָם

ס

יא

יב

יג

יד

טו

הֲתִיבָה כֹּה עַל-עֲלֹתְךָ וְאִנֹּכִי
אִקְרָה כֹּה: וַיִּקְרָה יְהוָה אֶל-
בִּלְעָם וַיִּשָּׂם דָּבָר בְּפִיו וַיֹּאמֶר
שׁוּב אֶל-בִּלְקָם וְכֹה תִדְבֹר: וַיָּבֹא
אֵלָיו וְהִנֵּה נֶצֶב עַל-עֲלֹתוֹ וּשְׂרָיו
מוֹאָב אִתּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ בִּלְקָם מַה-
דָּבָר יְהוָה: וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר
קוּם בִּלְקָם וַיִּשְׁמַע הָאֲזִינָה עֲדִי
בְּנֵי צֹפֵר: לֹא אִישׁ אֶל וַיִּכְזֹּב
וּבֶן-אֲדָם וַיִּתְנַחֵם הֵהוּא אָמַר
וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדָבָר וְלֹא יִקְיַמְנָה:
כֹּה הִנֵּה בְרָךְ לִקְחַתִּי וּבְרָךְ וְלֹא
אֲשִׁיבָנָה: לֹא-הִבִּיט אָן
בִּיעֲקֹב וְלֹא-דָרָא עִמָּל
בִּישְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵיו עִמּוֹ
וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ: אֵל מוֹצִיאֵם
מִמִּצְרַיִם כְּתוּעַפַּת רֹאשׁ לוֹ: כִּי
לֹא-נָחַשׁ בִּיעֲקֹב וְלֹא-קָסַם
בִּישְׂרָאֵל כָּעַת וַיֹּאמֶר לִיעֲקֹב
וּלְיִשְׂרָאֵל מַה-פָּעַל אֵל: הֵן-
עִם כְּלָבִיא יָקוֹם וְכֹאֲרִי יִתְנַשֵּׂא
לֹא יִשְׁכַּב עַד-יֹאכַל טֶרֶף וְדָם-
כֹּה חֲלָלִים יִשְׁתֶּה: וַיֹּאמֶר בִּלְקָם
אֶל-בִּלְעָם גַּם-קֶב לֹא תִקְבְּנוּ
גַּם-בְּרָךְ לֹא תִבְרַכְנוּ: וַיַּעַן
בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל-בִּלְקָם הֲלֹא
דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כָּל אֲשֶׁר-
יִדְבֹר יְהוָה אֹתוֹ אַעֲשֶׂה: וַיֹּאמֶר
בִּלְקָם אֶל-בִּלְעָם לְכֹה-נָא
אִקְחָה אֶל-מָקוֹם אֲחֵר אוֹלִי

שני
(שביעי)
כו

יכתר מיתיל טראב אלארץ וביעיד אלא זגאר ישראל
 תמות נפסי מות אלמסתיקמין ותכון אכרתי מתלו:
 11. ויאמר - וקאל בלק אל בלעם איש צניעית לי ליתסיב
 עדוויני אכדתך והוודא ברכתון בראכיה: 12. ויען - וגווב
 וקאל הוולא אלא אלדי יגעל אללה פי תימי אלו אחפץ
 ליאכלים: 13. ויאמר - וקאל אליה בלק תעא הלאן מעי
 אלא מכאן אכיר אלדי תנצרו מן תם פקט טרפנו תנצור
 וכולו לם תנצור ותציבו לי מן תם: 14. ויקחהו - ואכדו
 חקלית שרפיה אלא ראס אלעלוויה ובנא סבע מדאביח
 וסער ראתו וכיביש פיל מדבת: 15. ויאמר - וקאל אלא
 בלק אנתיציב הינא עלא סעידתך ואנא אתצדף כידא:
 16. ויקר - וצדף קול מן קדם אללה אלא בלעם וגעל
 כלאם פי תימו וקאל רגאע אלא בלק וכידא תכלים:
 17. ויבא - ואיגא אליה והוודא מנתיציב עלא סעידתו
 וריסא מואב מעו וקאל לו בלק איש כלם אללה:
 18. וישא - ורפע מתלו וקאל קום בלק וסמע צנוט לכלמי
 יא איבין צפור: 19. לא - לם מיתיל אלרגול טאייק
 ויגדיב ואיבין אדם וינדאם אנכאן הוא קאל ולם יצנע
 ויכלים ולם יתבתהא: 20. הנה - הוודא ברכיה קבילית
 וברכת ולם ארגעהא: 21. לא - לם טאלע אלגיש פי
 יעקוב ולם נצר שקא פי ישראל אללה אלאהו מעו וחאבית
 אלמאליך פי: 22. אל - טאייק מכרגהון מן מצר אלקוויה
 ואלעילו לו: 23. כי - אין לם תנגים פי יעקוב ולם פאל
 פי ישראל כי וקת ינקאל ליעקוב ולישראל איש פיעיל
 טאייק: 24. הן - הוודא קום כי לבווייה יקום וכיל סבע
 ירתיפיע לם יטאגיע חיתא יאכול פטיסיה ודם אלקותלא
 ישראל: 25. ויאמר - וקאל בלק אלא בלעם איצא סאב
 לם תסיבו איצא ברכיה לם תבארכו: 26. ויען - וגווב
 בלעם וקאל אלא בלק הוולא כלמת אליך קאיילא גמיע
 אלדי יכאלים אללה אלו אצנע: 27. ויאמר - וקאל בלק

בלק: 36. וישמע - וסימיע בלק אין איגא בלעם וכרג
 למלאקיתו אלא קריית מואב אלדי עלא תיכים ארנן אלדי
 פי טרף אלתיכים: 37. ויאמר - וקאל בלק אל בלעם
 הוולא בעות בעאת אליך לאנאדי אילך איש לם מצית
 אליי אנכאן תחקיק לם אגציר אכרמד: 38. ויאמר -
 <וקאל> בלעם אלא בלק הוודא גית אליך הלאן אנכאן גצר
 אגציר אכלים שאיי אלכלאם אלדי יגעל אלהב פי תימי
 אלו אכלים: 39. וילך - ומיצי בלעם מע בלק ואיגו קריית
 צוקאקת: 40. ויזבח - ודבח בלק בקר וגנאם ובעת
 לבלעם וליריסא אלדי מעו: 41. ויהי - וכאן פיל ציביח
 ואכד בלק אלא בלעם וסעדו (וטאלעו) עלווית צנאם ונצר
 מן תם טרף אלקום:

כג

1. ויאמר - וקאל בלעם אלא בלק בני לי הינא סבע מדביח
 והאייר לי הינא סבע רתות וסבע כבוש: 2. ויעש - וציניע
 בלק כאלדי כלם בלעם וסער בלק ובלעם ראתו וכיביש
 פיל מדבת: 3. ויאמר - וקאל בלעם לבלק אנתיציב עלא
 סעידתך ואמצי בלכי יתצדף קול מן קדאם אללה
 למלאקיתי וכלם איש ירוויני ואכביר לך ומיצי וחיד:
 4. ויקר - וצדף קול מן קדם אלהב אלא בלעם וקאל אליה
 אלא סבע מדאביח צאפית וסעדת ראתו וכיביש פיל מדבת:
 5. וישם - וגעל אללה כלאם פי תים בלעם וקאל רגאע
 אלא בלק וכידא תכאלים: 6. וישב - וריגיע אליה והוודא
 מנתיציב עלא סעידתו הוא וגמיע ריסא מואב: 7. וישא -
 ורפע מתלו וקאל מן אדם סקני בלק מאלך מואב מן גביל
 אלשרק תעא לעאן לי יעקוב ותעא סכוט ישראל: 8. מה
 - איש אציב לם סאבו אלטאייק ואיש אצכוט לם צכט
 אללה: 9. כי - אין מן אלהס צכורא נצרתו ומן אליפאעי
 אשרפתו הוודא קום וחיד יסכוו ופיל שיעוב לם ינחסיב:
 10. מי - מינו בגציר ביעיד נסל יעקוב אלדי אנקאל עליה

גאנבו - צדו. 18. עדי - לדבריו, וכן ב. ד: לקולי - לענייני. ג: אמורי או
 אליי - ענייני או אליי. 20. בדרך לקחתי - הנה ברכה קיבלתי, ודומה לו
 ד: אלברכיה אכדית - הברכה לקחתי. ב: הודה בראכיה קיבלתי ואברך
 אילא ישראל ולם ארגיע ברכתי מינהון - הנה ברכה קיבלתי, ואברך את
 ישראל, ולא אשיב ברכתי מהם, כת"א (מילה במילה). 21. ה' אלהי עמו
 - וכן ד. ב: אללה אילהו פי עונו - אלהיו בעונו, כת"א. ותרועת מלך בו
 - ואהבת מלך בו, וכן בד. ג: וצוחבית או ומחבית, ומכנית - והתרועעות
 או ואהבה, ושכינה. התרגום האחרון בעקבות ת"א, והאחרים כפירוש רש"י:
 לשון חבה ורעות, כמו רעה דוד (שמואל ב טו), אוהב דוד. 22. כתועפת
 ראם לו - הכוח והגובה לו, וכן ב, כת"א (תוקפה ורומא דיליה). ג: כקווית
 אלרים - ככוח הראם. על תרגום הכתוב בערבית היהודית אצל רס"ג
 ובתרגומים שאחריו, ראה אבישור 1989, עמ' 139-140. 24. יתנשא -
 וכן גר. ב: יתנבאר - יתגדל. טרף - וכן ב: נבלה. ד: פריסיה - טרפה. ג:
 כטיפיה או פריסה - חטופה או טרפה. 27. יישר - וכן גר. ב: יחסאן -

וכפירוש הרד"ק: שטה. 39. קרית חצות - קרית רחובות. בד לא תרגמו,
 והביאוהו כשם בטקורו. 41. ויעלהו - שני נרדפים. בד: וטלעו. כמות בעל
 - מעלה הפסל, וכן ד. בג: מצאטיב אלצנם - בימות הפסל.

כג

2. ויעל - וכן ב: וסעד = ד: ואצעד. 3. יקרה ה' - יקרה דבר מלפני ה', וכן
 ב. ד: ליעל יצאדיף כלאם קבאלי - אולי יקרה דבר לקראתי, וכן בפסוק הבא.
 9. יתחשב - וכן בד. ג: ינעד או ינחסיב או ינכיליט - שני הראשונים
 נרדפים - יספר. השלישי - יתערב. 10. מי מנה וגו' - מי יוכל למנות זרע
 יעקב אשר נאמר עליו ירבה כמו עפר הארץ, וכן ב, כת"א (מילה במילה).
 ג: מן עד טוראב יעקב - תרגום מילולי. ומספר את וגו' - ומנה את קמני
 ישראל. ב: ועדד אילא רובע ישראל - וספר את רבע ישראל. ד: וחסאב אלא
 נסל ישראל - וספר את זרע ישראל, כפירוש רש"י: רביעותיהן, זרע היוצא
 מן התשמיש שלהם. ג: ומספר - וחסאב ועדד אלא נסל או אלא מצאגיע -
 וספר (נרדפים) את הזרע או את המשכב. 13. קצחו - וכן ב: טרפו. ד:

וַיִּשְׂרַב בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים וּקְבָתוֹ לִי
 כח מִשָּׁם: וַיִּקַּח בָּלָק אֶת-בָּלָעַם
 רֹאשׁ הַפְּעוּר הַנִּשְׁקָף עַל-פָּנָיו
 כט הַיְשׁוּמִין: וַיֹּאמֶר בָּלָעַם אֶל-
 בָּלָק בְּנֵה-לִי בֹזֶה שְׂבֻעָה
 מִזִּבְחֹת וְהִכֵּן לִי בֹזֶה שְׂבֻעָה
 ל פָּרִים וּשְׂבֻעָה אִילָם: וַיַּעַשׂ
 בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר בָּלָעַם וַיַּעַל
 כד א פָּר וְאִיל בַּמִּזְבֵּחַ: וַיֵּרָא בָּלָעַם
 כִּי טוֹב בְּעֵינָיו יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת-
 יִשְׂרָאֵל וְלֹא-הִלֵּךְ כִּפְעָם-
 בַּפֶּעַם לְקִרְאֹת נַחְשִׁים וַיִּשֶׁת
 ב אֶל-הַמְדַבֵּר פָּנָיו: וַיֵּשֶׂא בָלָעַם
 אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-יִשְׂרָאֵל
 שֹׁכֵן לְשִׁבְטָיו וְתָהִי עָלָיו רוּחַ
 ג אֱלֹהִים: וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר
 נָאִם בָּלָעַם בְּנֹו בְּעֹר וְנָאִם
 ד הַגִּבֹּר שְׁתֵּם הָעֵינַן: נָאִם שָׁמַעַ
 אֲמַר־י אֵל אֲשֶׁר מַחֲזֶה שְׂדֵי
 ה יַחֲזֶה נָפֶל וּגְלוֹי עֵינָיִם: מֶה-
 טִבּוֹ אֱהִלֶּיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ
 ו יִשְׂרָאֵל: כִּנְחָלִים נָטְיוֹ כִּגְנַת
 עָלֶי נָהָר כְּאֱהָלִים נָטַע יְהוָה
 ז כְּאַרְזִים עָלֵי-מִים: וְזֶל-מִים
 מִדָּלּוֹ וּזְרָעוֹ בְּמִים רַבִּים וַיִּרֶם
 מֵאֲגַג מִלְּפֹו וּתְנַשֵּׂא מַלְכָּתוֹ:
 ח אֵל מוֹצִיאוֹ מִמִּצְרַיִם כְּתוּעַפֶּת
 רָאִם לוֹ יֹאכֵל גּוֹיִם צְרוּי
 וַעֲצַמְתִּיהֶם יִגְרֶם וַחֲצִיו יִמְחָץ:
 ט כֶּרַע שֹׁכֵב כְּאַרְי וְכִלְבִּיא מִי

וַיִּקְיֶמְנוּ מִבְּרִכָּה בְּרוּךְ וְאַרְרִיךְ
 י אֲרוּר: וַיַּחֲרֹף בָּלָק אֶל-
 בָּלָעַם וַיִּסְפֹּק אֶת-כַּפָּיו וַיֹּאמֶר
 בָּלָק אֶל-בָּלָעַם לִקְבֹּ אֵיבִי
 קְרֹאתֶיךָ וְהִנֵּה בְּרִכַּת בְּרוּךְ זֶה
 יא שְׁלֹשׁ פְּעָמִים: וַעֲתָה בְּרַח-
 לֵךְ אֶל-מְקוֹמָה אֲמַרְתִּי לְכָד
 אֲכַבְדָּךָ וְהִנֵּה מִנְעָה יְהוָה
 יב מִכְּבוֹד: וַיֹּאמֶר בָּלָעַם אֶל-בָּלָק
 הֲלֹא גַם אֶל-מְלֹאכִיךָ אֲשֶׁר-
 שְׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר:
 יג אִם-יִתֶּן-לִי בָלָק מֶלֶא בֵּיתוֹ
 כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוֹכֵל לַעֲבֹד אֶת-
 פִּי יְהוָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה
 מִלְּבִי אֲשֶׁר-יִדְבֹּר יְהוָה אֹתוֹ
 יד אֲדַבֵּר: וַעֲתָה הִנְנִי הוֹלֵךְ לַעֲמִי
 לִכְהֹן אִיעֲצֶה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם
 הַזֶּה לַעֲמֹק בְּאַחֲרִית הַיָּמִים:
 טו וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר נָאִם בָּלָעַם
 בְּנֹו בְּעֹר וְנָאִם הַגִּבֹּר שְׁתֵּם
 טז הָעֵינַן: נָאִם שָׁמַעַ אֲמַר־י אֵל
 וַיִּדַּע דַּעַת עֲלִיוֹן מַחֲזֶה שְׂדֵי
 יז יַחֲזֶה נָפֶל וּגְלוֹי עֵינָיִם: אֲרָאֲנוּ
 וְלֹא עָתָה אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קְרוֹב
 דְּרֹךְ כּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב וְקָם שִׁבְטִי
 מִיִּשְׂרָאֵל וּמַחֲץ פָּאֲתֵי מוֹאָב
 יח וְקִרְקֹר כָּל-בְּנֵי-שֵׁת: וְהָיָה
 אֲדוֹם יִרְשָׁה וְהָיָה יִרְשָׁה שְׁעוֹר
 יט אֵיבִיו וַיִּשְׂרָאֵל עָשָׂה חֵיל: וַיִּרְדַּ
 מִיַּעֲקֹב וְהָאֲבִיד שְׂרִיד מַעִיר:

כ וַיֵּרָא אֶת-עַמְלֹק וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ
 וַיֹּאמֶר רֹאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֹק
 כא וְאַחֲרִיתוֹ עֲרֵי אֲבָד: וַיֵּרָא אֶת-
 הַקִּינִי וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר
 אֵיתָן מוֹשְׁבָה וְשִׁים בְּסַלַע קִנָּה:
 כב כִּי אִם-יְהִיָּה לְבַעַר קִיִּן עַרְמָה
 כג אֲשׁוּר תִּשְׁבֹּךְ: וַיֵּשֶׂא מִשְׁלוֹ
 וַיֹּאמֶר אוֹי מִי יַחֲיָה מִשְׁמוֹ אֵל:
 כד וְצִים מִיָּד כְּתִים וְעָנּוּ אֲשׁוּר
 וְעָנּוּ-עֵבֶר וְגַם-הוּא עֲרֵי אֲבָד:
 כה וַיִּקָּם בָּלָעַם וַיִּלָּךְ וַיֵּשֶׁב לְמַקְמוֹ
 וְגַם-בָּלָק הִלֵּךְ לְדַרְכּוֹ:

כהא וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּשִׁטִּים וַיַּחֲלֶה
 הָעָם לְזָנוֹת אֶל-בָּנוֹת מוֹאָב:
 ב וַתִּקְרָאֵן לָעָם לְזִבְחֵי אֱלֹהֵיהֶן
 וַיֹּאכֵל הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ
 ג לְאֱלֹהֵיהֶן: וַיַּצְמִד יִשְׂרָאֵל
 לְבָעַל פְּעוּר וַיַּחֲרֹף אֶף-יְהוָה
 ד בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-
 מֹשֶׁה קַח אֶת-כָּל-רֹאשֵׁי הָעָם
 וְהוֹקֵעַ אוֹתָם לִיהוָה נֹגֵר
 הַשֶּׁמֶשׁ וַיֵּשֶׁב חֲרוֹן אַף-יְהוָה
 ה מִיִּשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-
 שִׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הֲרָגוּ אִישׁ
 אֲנָשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבָעַל פְּעוּר:
 ו הִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא
 וַיִּקְרַב אֶל-אָחִיו אֶת-הַמְדִּינִית
 לַעֲיִנִי מֹשֶׁה וְלַעֲיִנִי כָל-עַדָּת
 בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְהָמָּה בְּכִים פָּתַח

אגציר ליאפות אלא קול אללה ליאצנע חסניה או ראדייה מן באלי אלדי יכאלים אללה אלו אכלים: 14. ועתה - והלאן הוודאני מאצי לקומי תעא אשור עאליך אלדי יצנע אלקום האדא לקומך פי אכרית אלאיאם: 15. וישא - ורפע מתלו וקאל קול בלעם יא איבין בעור וקול אלרגול מפתוח אלעין: 16. נאם - קול סאמיע אקוואל טאייק ועאריף מערפת עאלי מנצר אלכאפי ינצור ואקיע ומכשוף אלעין: 17. אראנו - נצרתו ולם הלאן אשרפתו ולם קאריב כאר ניגים מן יעקוב וינתיציב חאכים מן ישראל ויצרוב אכאביר מואב ויחכום גמיע בנין אלנאס: 18. והיה - ויכון אדום ורתיה ויכון ורתיה שיעיר עדווינו וישראל גאמיע מאל: 19. וירד - ויחכום ואחיד מן גומעית יעקוב ויהליך אלמתבקי מן אלקריה: 20. וירא - ונצר אלא עמלק ורפע מתלו וקאל אוולת שיעוב עמלק ואכרתו לל דהר יהלך: 21. וירא - ונצר אלא אלקני ורפע מתלו וקאל קווי מגלסך וגעל פילסכר וכראך: 22. כי - פלאכין יכון לתעזיל קין חיתא אש מוציל תסביך: 23. וישא - ורפע מתלו וקאל אלול מן יכלוז מן כדאר טאייק: 24. וצים - ומדאכיר ירחלו מן רומא ויעדבו מוציל ויעדבו קאטיע אלפארא ואיצא הוא לל דהר יהלאך: 25. ויקם - וקם בלעם ומיצי וריגיע למכאנו ואיצא בלק מיצי לטריקו:

כה

1. וישב - וגלס ישראל פיל שיטים ובידי אלקום ליזני מע בנאת מואב: 2. ותקראן - ונאדו לל קום לידבחו למעבודתהון ואכל אלקום וסגדו למעבודתהון: 3. ויצמד - ולתפק ישראל לצנם פעור ושתאר גצב אללה פי ישראל: 4. ויאמר - וקאל אללה אלא מוסה כוד אלא גמיע רוס אלקום ושנקהון קדאם אללה קבאל אלשמס וירגאע שדית גצב אללה מן ישראל: 5. ויאמר - וקאל מוסה אלא חיכאם ישראל קתלו רגול ארגאלו אלמלתיפקין לצנם פעור: 6. והנה - והוודה רגול מן בנין

- ותגדל. 8. ימחץ - יכה, וכן ב. גר: יפעאם - ימעך. 17. דרך כוכב - מיעקב - וכן ד. ב: כר נילים מין נסל יעקב - דרך כוכב מזרע יעקב. שבט - שופט - וכן גר. ב: סיבט - שבט. ומחץ - ויכה. ב: ויקתול - ויכה. גר: ויפעם - וימעך. פאתי מואב - גדולי מואב, וכן ב. ג: אכאביר או אטראף - גדולי או קצות, כת"א (ויקטול רכרכי מואב). 18. עשה חיל - אוסף הון, וכן ב. 19. וירד מיעקב - וישלוט אחד מקהל יעקב, וכן בגד. 23. אוי מי וגר - אוי מי יינצל מצרות האל. בגד - תרגום מילולי. 24. וצים - (וצי) אניות ייסע מרומא, ויענו אשור, ויענו עובדי הפרת, וכן בגד, כת"א.

כז

2. ותקראן - וכן ב. ד: ועזמו - והזמינו. 3. ויצמד - וכן בג: ואלתפק, כת"א (ואתחבר). ד: ואנגמע - ונאסף, ונקבץ. 4. והוקע אותם לה - ותלה אותם לפני ה', וכן ב. ד: ואצלובתו לי אללה. ג: ואצלובתו או ועלקהון - ותלוס - נרדפים. נגד - וכן ב. ד: חידא - נרדפים. 5. הנצמדים - ראה

אלא בלעם תעא הלאן אכרך אלא מכאן אכיר בלכי יסתיקים פי חצרת אלרב ותסיבו לי מן תם: 28. ויקח - ואכד בלק אלא בלעם ראס אלעלוויה אשראפית עלא קבאל ישימו: 29. ויאמר - וקאל בלעם אלא בלק איבני לי הינא סבע מדאבית (והאייר לי הינא סבע מדאבית) והאייר לי הינא סבע רתות וסבע כבוש: 30. ויעש - וציניע בלק כאלדי קאל בלעם וסעד ראתו וכיביש פילמדבאח:

כד

1. וירא - ונצר בלעם אין חסין פי חצרת אללה ליבאריך אלא ישראל ולם מצי כי מרא פי מרא למלאקית מנגמין וגעל אלא בר וגהו: 2. וישא - ורפע בלעם אלא עיונו ונצר אלא ישראל חאטיט לסבאטו ותגאלית עליה אלהאם אלנבוויה מן קדאם אלרב: 3. וישא - ורפע מתלו וקאל קול בלעם יא איבין בעור וקול אלרגול מפתוח אלעין: 4. נאם - קול סאמיע אקוואל אלטאייק אלא מנצר אלכאפי ינצור ואקיע ומכשוף אלעין: 5. מה - איט קאר חסנו כייאמך יעקוב מסכנאך ישראל: 6. בנחלים - כיל אוודייה אנמאדו כיל גנינאת עלי אל אלנהר כיל סנצל נצב אללה כיל ארוזיה עלא אלמא: 7. יזל - ינקוט מא מן דלוו ונסלו פי מא כיתירין ויעלא אכתר מן אגג צילטאנו ותרתפיע צלטינתו: 8. אל - טאייק מכרגו מן מצר אלקוויה ואלעילו אילו יפני שיעוב מצאייקיני ועצמהון יגרום ונשטיבו יצורב: 9. ברע - רכע טגע כי סבע וכלאבוויה מינו יקימו מברכך מברך ולענך מלעון: 10. ויחר - ושתאר גצב בלק אלא בלעם וספק אלא כפופו וקאל בלק אלא בלעם לתסיב עדווניי נאדיתך והוודא ברכתון ברכיה האדא תלת מראת: 11. ועתה - והלאן הרוב לך אל מכאנך קילית תכרום אכרמך והוודא מנעך אללה מן אלכרם: 12. ויאמר - וקאל בלעם אלא בלק הוולא איצא אלא רסולאך אלדי בעת אללי כלמת קאיללא: 13. אם - אנכאן יעטי לי בלק מאלו ביתו פיצא ודהב לם

ייטב. 28. ראש הפעור - תרגמו כמו ראש הפסגה, לעיל כג 14. בגד: ראם אלצנאם - ראש הפסל, העבודה הזרה. הישימן - השאיר את העברית, וכן ב. ג: אלבר אלאקפאר - הסדבר השומם (ראה כא 20).

כד

1. נחשים - וכן ב. ד: אלפלאת - קסמים. ג: תננים או סחורא - נחשים או כשפים. 2. רוח אלהים - רוח נבואה מלפני האלהים, וכן ב. ד: נבוות אלרב - נבואת אלהים. 3. שתם העין - פקח העין, וכן ב. ג: סקטוע או מפתוח - עקור או פקח (העין). פקח העין הוא כת"א (דשפיר חוי) ועקור העין בעקבות פירוש רש"י: עינו נקורה או מוצאת לחיץ, וחור שלה נראה פתוח. וכן בהמשך. 4. וגלוי עינים - וכן ב. ד: ומכשוף אלכצאר - נרדפים. 6. עלי נתר - וכן ב. ד: עלא נהר אלפרא - על נהר פרט. כאהלים - ביל סנצל = בגד: צנאציל = צנדל, עץ בושם, כת"א (כבוסמיא). 7. יזל - וכן ב. ד: יהאטל. ג: ינקוט או יהטול - נרדפים. ותנשא - וכן ב. ד: ותיתכבר

מפסיר

ז אהל מועד: וירא פינחס בן-אלעזר בן-אהרן הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו: ח ויבא אחר איש-ישראל אל-הקבה וידקר את-שניהם את איש ישראל ואת-האשה אל-קבתה ותעצר המגפה מעל בני ישראל: ויהיו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף:

פינחס

י וידבר יהוה אל-משה לאמר: ס פינחס בן-אלעזר בן-אהרן הכהן השיב את-חמתי מעל בני-ישראל בקנאו את-קנאתי בתוכם ולא-כליתי את-בני-ישראל בקנאתי: לכן אמר הנני נתן לו את-בריתי שלום: והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על-בני ישראל: ושם איש ישראל המכה אשר הכה את-המדיניות זמרי בן-סלוא נשיא בית-אב לשמעוני: ושם האשה המכה המדינית כזבי בת-צור ראש אמות בית-אב במדין הוא:

* טז וידבר יהוה אל-משה לאמר: ח צרור את-המדינים והפיתם

יח אותם: כי צררים הם לכם בנכליהם אשר-נכלו לכם על-דבר-פעור ועל-דבר כזבי בת-נשיא מדין אחתם המכה ביום-המגפה על-דבר-פעור: כו א ויהי אחרי המגפה

ויאמר יהוה אל-משה ואל-אלעזר בן-אהרן הכהן לאמר: ב שאו את-ראש כל-עדת בני-ישראל מבין עשרים שנה ומעלה לבית אבתם כל-יצא צבא בישראל: וידבר משה ואלעזר הכהן אתם בערבת מואב על-ירדן ירחו לאמר: ד מבין עשרים שנה ומעלה כאשר צוה יהוה את-משה ובני ישראל היצאים מארץ מצרים: ראובן בכור ישראל שני בני ראובן חנוך משפחת החנכי לפלוא משפחת הפלאי: לחצרן משפחת החצרוני לכרמי משפחת הכרמי: אלה משפחת הראובני ויהיו פקדיהם שלשה וארבעים אלף ושבע מאות ושלשים: ובני פלוא ט אליאב: ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם הוא-דתן ואבירם קרואי העדה אשר

קריאי

הצו על-משה ועל-אהרן בעדת-קרח בהצתם על-יהוה: י ותפתח הארץ את-פיה ותבלע אתם ואת-קרח במות העדה באכל האש את חמשים ומאתים איש ויהיו לנס: יא ובני-קרח לא-מתו: יב בני שמעון למשפחתם לנמואל משפחת הנמואלי לימין משפחת הימיני ליכון יג משפחת היכניני לזרח משפחת הזרחי לשאול יד משפחת השאולי: אלה משפחת השמעוני שנים ועשרים אלף ומאתים: טו בני גד למשפחתם לצפון משפחת הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני משפחת השוני: לאזני משפחת האזני יז לערי משפחת הערי: לארוד משפחת הארודי לאראלי יח משפחת האראלי: אלה משפחת בני-גד לפקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות: יט בני יהודה ער ואונן וימת ער ואונן בארץ כנען: כ ויהיו בני-יהודה למשפחתם לשלה משפחת השלני לפרץ משפחת הפרצי לזרח משפחת הזרחי: ויהיו בני-פרץ לחצרן כא

2. שאו - אקבלו אלא חסאב גמיע גומעית בנין ישראל מן איבין עשרין סניה וטאליע לבית אבתהון גמיע כאריג עסכר פי ישראל: 3. וידבר - וכלם מוסה ואלעזר אלכאדים ליהון פי סהלית מואב עלא שט ירחו קאיילא: 4. מבן - מן איבין עשרין סניה וטאליע כאלדי וצא אללה אלא מוסה ובנין ישראל אלכרגין מן ארץ מצר: 5. ראובן בוכר ישראל בני ראובן חנוך טיפית אלחנוכי לפלוא טיפית אלפלואי: 6. לחצרון טיפית אלחצרוני לכרמי טיפית אלכרמי: 7. אלה - הדולי אטוואיף אלדאוביני וכאנו עדרהון תלתא וארבעין אלף וסבע מייה ותלתין: 8. ובני פלוא אליאב: 9. ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם הוא דתן ואבירם מעזומין אלגומעה אלדי איתכצמו עלא מוסה ועלא אהרון פי גומאעית קורח פי תיכוזימהון קידם אללה: 10. ותפתח - ופתחית אלארץ אלא תימהא ובלעית ליהון ואילא קורח פי מות אלגומעה פי חריק אלנר אילא מיתין וכמסין רגול וכאנו ליל עגאב: 11. ובני קורח לם מתו: 12. בני שמעון לאטוואיפהון לנמואל טיפית אלנמואלי לימין טיפית אלימיני ליכין טיפית אליכיני: 13. לזרח טיפית אלזרחי לשאול טיפית אלשאולי: 14. אלה - הדולי אטוואיף אלשמעוני תינין ועשרין אלף ומיתין: 15. בני גד לאטוואיפהון לעפון טיפית אלצפוני לחגי טיפית אלחגי לשוני טיפית אלשוני: 16. לאזני טיפית אלזוני לערי טיפית אלערי: 17. לארוד טיפית אלארודי לאראלי טיפית אלאראלי: 18. אלה - הדולי אטוואיף בני גד לעדרהון ארבעין אלף וכמס מייה: 19. בני יאודה ער ואונן ומת ער ואונן פי ארץ כנען: 20. ויהיו - וכאנו בני יאודה לאטוואיפהון לשלה טיפית אלשילני לפרץ טיפית פרצי לזרח טיפית אלזרחי: 21. ויהיו - וכאנו בני פרץ לחצרון טיפית אלחצרוני

ישראל איגא וקרב אלא אכוותו אלא אלמדינית לחצרית מוסה ולחצרית גמיע גומעית בנין ישראל והימא בכין באב כימית מיעאד: 7. וירא - ונצר פינחס איבין אלעזר איבין אהרון אלכאדים וקם מן וצט אלגומעה ואכר דימית פי ידו: 8. ויבא - ואיגא ורא רגול ישראל אלא אלקוביה ושאך אלא תנינהון אלא רגול ישראל ואלא אלמרה אלא גופהא ונמנעית אלצרביה מן עלא בנין ישראל: 9. ויהיו - וכאנו אלמאתו פיל צרביה ארבעה ועשרין אלף:

פינחס

10. וידבר - וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 11. פינחס איבין אלעזר איבין אהרון אלכאדים רגאע אלא חימית מן עלא בנין ישראל פי גירתו אלא גירתי פי מבינהון ולם פאנית אלא בנין ישראל פי גרתי: 12. לכן - לאגלי דאליך קול הוודאני עטי לו אלא אחדי סלאם: 13. והיתה - ותכון לו ולנסלו תבעו אחד כרמית אלדהר עוון אלדי גאר לאילאהו וסתגפר עלא בנין ישראל: 14. ושם - ואיסים רגול ישראל אלמצרוב אלדי אינצרב מע אלמדינית זמרי איבין סלוא שאריף בית אב לשמעני: 15. ושם - ואיסים אלמרה אלמצרוביה אלמדינית כזבי בינית צור ראס אימאם בית אב פי מדין הוא: 16. וידבר - וכלם אללה אלא מוסה קאיילא: 17. צרור - צאייק אלא אלמדינים ותצרכו ליהון: 18. כי - אין מצייקין הימא ליכון פי חייאלהון אלדי אתחייאלו ליכון עלא סבאב פעור ועלא סבאב כזבי בינית שריף מדין אכתהון אלמצרוביה פי יום אלצרביה עלא סבאב פעור:

כו

1. ויהי - וכאן בער אלצרביה וקאל אללה אלא מוסה ואלא אלעזר איבין אהרון אלכאדים קאיילא:

קלבה היא להנית. ראה מחיט אלמחיט, עמ' 714, והתרגום כת"א (למעהא). 12. בריתי - וכן ב: אחדי = ד: עהדי, כתרנום רס"ג: עהדי. 15. המכה - וכן ב: ד: אלמקתוליה - נרדפים, וכן בפסוקים 17, 18.

כו

5. מפסוק זה ועד לפסוק 51 לא ראה התרגום צורך לתרגמו, והשלמתים

לעיל פסוק 3. בפסוק זה תרגם ג כמו ד: אלמגמועין. 8. הקבה - תרגם במילה ערבית וזה שמשמעה חדר, כתרנום רס"ג: אלקבה, ולמעשה גם כת"א (קובתא). ב: אלמכדע - חדר פנימי. ג: אלכימיה - אוהל, כפירוש רש"י: אל האהל. וידקר - וכן ג. ב: גו - נרדפים. אל קבתה - לגופה. ב: אילא צירתהא - לטבורה. ג: גופהא או קבאוותהא - גופה או קיבתה: ד: כתרנום שני של ג: קבוותהא. המילה

המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)

תל-אביב תשס"ו - 2005